

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata

Czeplédi Gyula Polgármester

részére

Tisztelt Polgármester Úr!

A hajdúszoboszlói gasztrorendezvények a Vendéglátók Egyesületének ötletéből születtek a 2000-es években. A rendezvények magukban foglalták a hagyományos disznótoros időszak, a szeptemberi szüreti időszak és a novemberi Liba-napok köré szerveződő programokat. Ezek az események kezdetben piaci alapon, vállalkozói finanszírozásban és szervezésben valósultak meg, az utóbbi években azonban már a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtárra hárult a lebonyolításuk. Mostanra a gasztrorendezvények három programsorozatot foglal magában: az Art Food Fesztivált, a szeptemberi Bor- és Gasztronapokat, valamint a novemberi Liba-napokat.

2024-ben az Art Food Fesztivál július 19-21. között került megrendezésre. Az eseményen a koncertek mellett idén a képzőművészet felé nyitottunk, több mint 30 festő, grafikus mutatta be alkotásait a Szent István parkban. A rendezvény, jellegét tekintve, a különlegesebb, művészileg igényesebb zenei kínálat felé kíván elmozdulni, kiegészítve a képzőművészeti, irodalmi szegmensekkel, és megfűszerezve kézműves termékek és ételek bemutatásával és árusításával.

A rendezvénysorozat hivatalos megnyitójára már a pénteki napon sor került a Szent István parkban, a napvitorla alatt felállított színpadon. A három nap alatt közel 10 zenekar lépett fel, valamint irodalmi produkciók is bemutatkozhattak a koncertek közötti átállások alatt. Közel 30 vendéglátó települt ki a rendezvénysorozat ideje alatt és szerteágazó gasztronómiai kínálatot nyújtottak a kilátogató közönségnek.

A három esemény közül a legnagyobb rendezvénysorozat a Bor- és Gasztrofesztivál, amelyre ebben az évben szeptember 20-22-e között került sor. Az eredeti időpont, szeptember 13-15.-e lett volna, de az előrelátható

kedvezőtlen időjárás miatt szükségszerűnek tartottuk, hogy átszervezzük egy héttel későbbre.

A három napos rendezvény fő középpontjában a minőségi kárpát-medencei borok és a magyar gasztronómia kiemelkedő ételei kaptak szerepet.

Az esemény helyszínének ismét a felújított és megszüpült Szent István Park adott helyet. Teljes mértékben kihasználásra került a terület, hiszen 13 borászat és 36 kitelepülő étterem és kézműves termékeket előállító vett részt az eseményen, ezzel is emelve a rendezvény színvonalát.

Az idei évben is kettő színpad működtetésével szerveztük meg a rendezvényt. A Hungarospa Nagyszínpad adott helyet az ünnepélyes megnyitónak, ahol a Vin Aqua fröccs ceremónia keretében a történelmi egyházak, borlovagok és a meghívott vendégek vettek részt. Tokaj és Hajdúszoboszló kapcsolatának összefonódását szimbolizáló ceremónián készült fröccsből, a megnyitón jelen lévő közönség is kóstolhatott, ezzel még jobban erősítve összetartozásunkat.

A nagyszínpadon első sorban az esték fő fellépői kaptak helyet (Kollányi Zsuzsi akusztik, Soulwave, Dj Dominique, No Sugar, KisCipő zenekar, Dj Szatmári, Agyagbanda). A nappali programoknak a Faluvégi Hús Kisszínpad és a Hungarospa főbejárata előtti rész adott helyet. A kisszínpadon idei évben először, nagyobb hangsúlyt kaptak a gasztronómiai előadások, ahol az egészséges táplálkozás, a különleges ételkombinációk és a humorral fűszerezett gasztro stand up témái mutatkoztak meg. A hétvége házigazdája a gasztro humorista Vajtó László volt.

A felnőttek mellett, gondoltunk a gyerekekre is, a kísérő programok, melyek a Programszüret – Gyűjtsd be az élményeket nevet kapta, játékkuckót, arcfestést, csillámtetkőzést rejtett, valamint a Europe Direct kitelepülésén a kicsik és nagyok megismerkedhettek az Európai Unióval, asztali játékok, kvízek, kiadványok mentén. Az immár hagyománnyá vált Civilek Sétányán a helyi civil szervezetek is bemutathatták a működésüket és akár új tagokat is toborozhattak. Összesen 16 civil szervezet vett részt az eseményen. A megismerésüket segítette a civil útlevél is, ahol a résztvevők pecsétet gyűjthettek a szervezetektől, melyeket a séta végén beválthattak a rendezvény jellegéhez kapcsolódó ajándékokra (dugóhúzó, rendezvény logójával ellátott pohárjelölő, jegyzetfüzetek, boros matricák stb...). A 2024-es rendezvényen a kitelepített gépjárműveket a Debrecen Autó hozta el nekünk, így az autózás szerelmesei a három nap alatt megcsodálhatták a legújabb modelleket és akár tesztvezetést is lehetett nyerni a kvíz kérdések megválaszolásával.

A rendezvény hangulatát fokozta a dekoráció is, amely új és látványos elemeket tartalmazott. Felkerültek vintage világító füzérek a fákra és a faházakra is. Borosüveg formájú egyedi hintát és borosüveg alakú fotópontot készítettünk, mely a következő években is használható lesznek, a különböző

rendezvényeinken. A teret egy „keretbe zártuk” ugyanis üdvözlő kapukat készítettünk a Szent István Park két végére. Hangulatos kiülőket, raklapbútorokat és terítővel ellátott sörpad szetteket helyeztünk el a térben, a kényelmes és komfortos borozásokhoz ételek kóstolásához.

Az idei év utolsó hajdúszoboszlói gasztrorendezvénye a november 8-9. között megrendezésre kerülő Liba-napok lesznek, amely eseménynek az előterjesztés megírásának időpontjában még előtte vagyunk. A programsorozat szokásos helyszíne szintén a Szent István park, ahol egy némileg szűkebb területen, de szintén közel 40 árusnak és vendéglátó egységnek fogunk helyet biztosítani.

A két napos fesztivál fókuszában továbbra is a liba lakoma és az új bor áll majd, melyet izgalmasan egészítenek ki a sztárvendégek koncertjei és az egyéb kísérő programok. Pénteken ABBA- és Hungária-showt láthatnak az érdeklődők, szombaton pedig Oláh Gergő és a Roy és Ádám trió lesznek a fő fellépők. Mellettük lemezlovasok szolgálatnak majd még több zenei élményt, de nagy szerephez jutnak a helyi művészeti csoportok is (Szoboszló Néptáncgyűttes, Red Stars Dance Crew, Gázláng Country Táncgyűttes), és ezeket az eseményeket izgalmas gyermek-, családi és gasztronómiai programok teszik még színesebbé.

Mindhárom rendezvény esetében továbbra is nagy hangsúlyt kívánunk fektetni a gasztronómiai jellegre. Szerencsére, az árusok és a vendéglátósok részéről óriási az érdeklődés mindegyik eseményre, a szeptemberi Bor- és Gasztronapok esetében idén már a helyszín helyhiány miatt voltunk kénytelenek visszautasítani potenciális bérlőket. Ez azt is jelenti, hogy a bérleti díjak tekintetében kezdünk beleütközni egy felső plafonba, amit már csak a bérleti díjak emelésével tudunk áttörni, az árusítóhelyek fizikai növelése már nem lehetséges. Ez korlátot szab az utóbbi években dinamikusan növekedő saját bevételeink (rendezvényenként 2-3 millió Ft) további bővülésének.

A rendezvények költségvetése tekintetében a főbb számok a következők: az Art Food Fesztivál esetében a kiadási oldal 8.522.904.- Ft-ot tett ki (6.799.700.- Ft tervezett előirányzattal), a bevételi oldalon 2.950.000.- Ft teljesült (3.000.000.- Ft tervezett előirányzattal). A Bor- és Gasztronapok esetében 27.160.007.- Ft kiadás teljesült, (24.949.700.- Ft tervezett előirányzattal), bevételi oldalon 7.254.400.- Ft teljesült (7.023.622.- Ft tervezett előirányzattal). A Liba-napok költségvetését tekintve a kiadási oldal 12.378.182.- Ft-ot tett ki, (3.499.700.- Ft eredeti előirányzattal), bevételi oldalon 3.696.400.- Ft realizálódott, (1.000.000.- Ft eredeti előirányzattal).

A szóban forgó rendezvényekre minden évben igyekszünk többletforrásokat fordítani: a Bor- és Gasztronapokat tekintve már ebben az évben is jelentősnek mondható a szponzori támogatás, célunk, hogy a többi fesztiválunk esetében is erősítsük ezt a finanszírozási formát. A programok további finanszírozása

azonban továbbra is csak a fenntartó által az intézmény részére megítélt támogatásból valósítható meg.

Sajnos, a rendezvények gerincét alkotó fellépői díjak, produkciók árai az utóbbi években olyan mértékű növekedést mutattak, amelyet semmilyen finanszírozás nem volt képes lekövetni. Ez azt eredményezi, hogy reálértéken egyre kevesebb forrás jut a szóban forgó rendezvényekre, vagyis egyre kevesebb és/vagy egyre kevésbé ismert és népszerű produkciókat tudunk lekötni ezekre az eseményekre. Ökölszabályként megfogalmazható, hogy egy hasonló kaliberű programsorozatra napi szinten 5-10 millió Ft-os költséggel szükséges számolni ahhoz, hogy a technikai (Hang- fény- és színpadtechnika, rendezvénybiztosítás stb.) feltételeken és a kísérő programokon (amelyek összesen naponta átlagosan 1,5-2 millió Ft-ot emésztenek fel) felül olyan ismertebb, a nagyközönség számára is vonzó neveket tudjunk meghívni, akik jelentős számú közönséget tudnak a helyszínre csábítani. Egy ilyen produkció ára manapság már bruttó 3 millió Ft-tól kezdődik, A-listás sztárokat tekintve pedig elérheti a 10-15 millió Ft-ot is.

Természetesen tisztában vagyunk vele, hogy a forrásbővülés nagyon nehéz kérdés: egyértelmű, hogy az önkormányzati finanszírozás képtelen lépést tartani ezzel az áremelkedéssel. A fentiekben kifejtettek miatt azonban az intézmény egyéb lehetőségei is korlátozottak: a bérleti díjak tekintetében az extenzív növekedés már csak minimálisan lehetséges, a bérleti díjak emelése pedig szintén nem reális olyan mértékben, ahogy azt a produkciók árnövekedése megkívánná, hiszen ez egyre inkább elriasztja a helyi árusokat és vendéglátósokat, az ennek eredményeként a helyükbe lépő vidéki bérlők pedig bevételeket szípkázhatnak el a hajdúszoboszlói vállalkozásoktól.

A források bővítése lehetséges volna még a pályázati lehetőségek hatékonyabb kihasználásával. Ezzel a jelenlegi helyzetben két probléma adódik: az első, hogy a gasztrorendezvények piaci jellege miatt az ezen forrásokhoz való hozzáférés nagyon korlátozott, másfelől pedig a költségvetés helyzete miatt a kulturális pályázati források száma és volumene minimálisra csökkent, vagyis az országosan nagy számú hasonló rendezvény egyre kevesebb forrásra tud csak pályázni. A Folkhétvége és a Dixieland-napok esetében igyekszünk ezt a forráslehetőséget erősíteni, de a szóban forgó programok tekintetében ezt kevésbé járható útnak tartjuk.

Végezetül a rendezvények időzítéséről: a hajdúszoboszlói gasztrorendezvények anno azzal a szándékkal jöttek létre, hogy a turisztikai szezont igyekezzen kitolni a tavaszi és az őszi időszakra. Ezzel az elgondolással az intézmény vezetése maximálisan egyetért, ezért, és a nyári időszak túlzsúfoltsága miatt (Bizonyítványbuli, Szoboszlói Nyár, Folkhétvége, Kösely Kupa, Kamionos Találkozó, Aero Fest, BBQ Fesztivál, Dixieland-napok pl.), átgondolásra javasoljuk az Art Food Fesztivál időpontjának áthelyezését. A júliusi időpont helyett, véleményünk szerint, érdemes lenne a tavasz végén, májusban vagy pl. a

pütkösti hosszú hétvégén (2025-ben június 7-9.) megtartani a programosorozatot. Ez jól szolgálná az eredeti elképzelést, és a klimatikus viszonyok változásával az időjárási körülmények is kedvezőbbek lehetnek (hőségnapok és viharok kisebb valószínűsége) a rendezvénysorozat megtartására.

Hajdúszoboszló, 2024. december 4.

Tisztelettel,

Borsi Csaba
igazgató

